

Голові спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 у
Національному університеті цивільного захисту,
доктору наук з державного управління,
професору, Заслуженому працівнику освіти
Домбровській С. М.

ВІДГУК

**офіційного опонента на дисертаційну роботу
Єманова Владислава Вікторовича на тему «Механізми державного
управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у
кризових ситуаціях», подану на здобуття наукового ступеня доктора наук з
державного управління за спеціальністю 25.00.05 – державне управління у
сфері державної безпеки та охорони громадського порядку**

Актуальність теми дослідження, її зв'язок з науковими програмами, темами

В умовах зовнішньої агресії та гібридної війни проти України, особливо гостро відчувається потреба у технічному забезпеченні сил безпеки України. Досвід виконання заходів з технічного забезпечення в умовах реагування сил безпеки України на кризові ситуації зазначає низку проблемних питань технічного забезпечення, які потребують вирішення, оскільки суттєво впливають на якість виконання завдань за призначенням.

Завдання щодо розвитку та удосконалення елементів системи технічного забезпечення сил безпеки України визначені стратегіями національної безпеки України, забезпечення державної безпеки, воєнної безпеки України, а також розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.06.2017 р. № 398-р «Про схвалення Основних напрямів розвитку озброєння та військової техніки на довгостроковий період». На жаль, сьогодні в Україні відсутні системні дослідження у сфері державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових ситуаціях. Це об'єктивно вимагає активізації відповідного дослідницького пошуку.

Актуальність теми дослідження підтверджується й тим фактом, що дана дисертація пов'язана з планами наукових досліджень: Національної академії Національної гвардії України, зокрема «Перспективна модель розвитку Національної гвардії України для забезпечення внутрішньої безпеки держави в

умовах глобальних геополітичних і безпекових змін» (держ. реєстр. № 0123U101405), особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні наукових підходів до визначення ролі та місця сил безпеки України при реагуванні на кризові ситуації, генезису дій сил безпеки України під час кризових ситуацій у парадигмі державної безпеки та огляду стану наукової розробленості механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій, а також Національного університету цивільного захисту України – «Розробка механізмів державного управління соціально-економічною сферою та її галузями в контексті забезпечення безпеки українського суспільства» (держ. реєстр. № 0118U001007), особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні складових військово-технічної політики в системі заходів щодо забезпечення обороноздатності держави та механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Отже, обрана тема дисертаційного дослідження Єманова Владислава Вікторовича є актуальною, а наукові результати дослідження мають важливе значення для розвитку державного управління як науки та заслуговують на увагу практиків-управлінців, оскільки спрямовані на вирішення питань підвищення дієвості державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових ситуаціях.

Ступінь обґрунтованості та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення, висновки і рекомендації є логічно викладеними, достовірними й достатньо аргументованими. Це забезпечується глибоким аналізом основних теоретичних питань досліджуваної проблеми на базі наукових праць вітчизняних та іноземних учених. Запорукою цього виступив вибір методологічного підґрунтя дослідження, яке побудовано на системному, синергетичному та програмно-цільовому підходах, а також сукупності методів, які забезпечують їхню реалізацію.

На користь достатньо високої оцінки достовірності й обґрунтованості

сформульованих автором положень свідчить і значна інформаційна база дисертаційного дослідження. До неї відносяться як законодавчі, нормативно-правові акти, так і офіційні статистичні й аналітичні дані (загалом до списку використаної літератури входить 310 джерел). Також слід відзначити, що дисертаційна робота повністю відповідає паспорту спеціальності 25.00.05 – державне управління у сфері державної безпеки та охорони громадського порядку.

Робота має логічну послідовність викладення результатів дослідження, а поставлені завдання є достатньо розглянутими і завершені конкретними висновками і пропозиціями. Отримані результати підтверджують досягнення автором поставленої мети дисертації та мають наукове і практичне значення. Оформлення дисертації відповідає встановленим вимогам, робота викладена послідовно від поставленої мети до висновків і пропозицій. Дисертація в цілому є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке досить повно охоплює тему.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Основні положення наукової новизни пов'язані з результатами вирішення автором завдань дисертаційного дослідження. Вони визначаються особистим внеском автора у теоретико-методологічному обґрунтуванні й розробленні практичних рекомендацій щодо формування та розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Найбільш значущими результатами дослідження, що становлять наукову новизну, варто визначити проведене уперше системне і комплексне дослідження щодо обґрунтування стратегічних засад розвитку державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій, які полягають у формуванні теоретичних засад функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, окресленні методологічних засад розвитку військово-технічної політики в системі заходів щодо забезпечення обороноздатності держави, а також розробленні механізмів контролю у сфері функціонування

системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій та впровадженні відповідних інноваційних антикорупційних складових.

Крім того автором уперше обґрунтовано загальнодержавну модель функціонування та розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України, яка базується на механізмах: контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення; науково-технічного супроводження системи технічного забезпечення; планування, аналізу та прогнозування розвитку системи технічного забезпечення; підготовки та перепідготовки персоналу в сфері технічного забезпечення; фінансового забезпечення та закупівлі озброєння, військової та спеціальної техніки і дозволяє визначити впливи державного управління на систему технічного забезпечення сил безпеки для подальшого удосконалення системи технічного забезпечення та механізмів державної безпеки.

Також уперше сформовані стратегічні засади розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій, які включають комплекс стратегій, що розроблені на базі інструментарію SWOT-аналізу, а саме: «Порівняльні переваги: співставлення сильних сторін, щоб максимально використати можливості для розвитку системи технічного забезпечення»; «Виклики: як подолати слабкі сторони (внутрішні фактори) системи технічного забезпечення через використання можливостей (зовнішні фактори)»; «Вплив: визначає способи, як сильні сторони можуть бути використані для того, щоб обмежити або усунути загрози функціонування системи технічного забезпечення»; «Ризики: вплив загроз, які підкріплені слабкими сторонами функціонування системи технічного забезпечення», та дозволяють визначити шляхи удосконалення механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України.

Таким чином, усе це свідчить про достатньо високий рівень наукових розробок автора. Наукова новизна одержаних результатів і їх наукова цінність полягають у тому, що у дисертаційному дослідженні вирішено актуальну

наукову проблему, що полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні й розробленні практичних рекомендацій щодо розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Теоретична та практична значимість результатів дослідження

Аналіз результатів, одержаних автором дисертації, дозволяє позитивно оцінити теоретичне значення роботи для подальшого розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових ситуаціях. Воно полягає в розкритті ролі, місця та генезису дій сил безпеки України при реагуванні на кризові ситуації; дослідженні сутності управління логістичним забезпеченням та стан системи технічного забезпечення сил безпеки України при реагуванні на кризові ситуації; вивчення досвіду функціонування системи технічного забезпечення силових структур провідних країн світу в умовах кризових ситуацій; охарактеризування нормативно-правових основ функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України під час кризових ситуацій та обґрунтувати шляхи розвитку нормативно-правової бази; визначенні концептуальних основ планування розвитку технічного забезпечення сил безпеки України та розробити прогнозну модель на довгострокову перспективу; обґрунтування шляхів вдосконалення механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України під час кризових ситуацій; формування інноваційних антикорупційних складових механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій та ін.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості і доцільності використання основних положень і висновків дисертації для розроблення наукової та навчальної літератури, а також у практичній діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування відносно процесів розроблення ними державно-управлінських рішень щодо формування та реалізації державної політики у сфері функціонування і розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України

в умовах кризових ситуацій.

Основні теоретичні положення і висновки дисертаційної роботи були враховані та використовуються у практичній діяльності Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами Вінницької обласної військової адміністрації, Хмельницького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, Комунального підприємства «Муніципальна варта» Вінницької міської ради, Північного Київського територіального управління Національної гвардії України (військова частина 3001), військової частини 3008 Західного ОТО Національної гвардії України.

Крім того, теоретичні положення і наукові результати дослідження впроваджено у навчальний процес Національної академії Національної гвардії України на кафедрі технічного та тилового забезпечення, кафедрі автобронетанкової техніки факультету логістики при підготовці за навчальними дисциплінами «Технічне та тилове забезпечення підрозділів Національної гвардії України», «Організація експлуатації автобронетанкової техніки».

Оцінка повноти викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях та рефераті

Публікації Єманова Владислава Вікторовича повною мірою відображають зміст дисертаційної роботи та отримані висновки й пропозиції.

Матеріали дисертаційної роботи викладено у 41 публікації, зокрема це: 2 монографії (з яких одна колективна), 22 наукові статті у фахових виданнях (з яких 3 у наукометричній базі Scopus), 14 тез доповідей у збірниках матеріалів наукових форумів та 3 наукові статті, що додатково відображають наукові результати дисертації. Порівняння тексту реферату з текстом дисертації дозволяє дійти висновку про ідентичність основних положень дисертаційного дослідження та матеріалу, викладеного в рефераті. Реферат не містить інформації, яка відсутня в дисертації.

Дискусійні положення і зауваження щодо змісту дисертації

Відзначаючи загальний належний рівень обґрунтованості науково-

теоретичних положень дисертаційної роботи, її цілісність і логіку викладення матеріалу, доречно все ж зробити декілька зауважень і звернути увагу на дискусійні положення:

1. В розділі 3.2 дисертації пропонується проводити планування застосування сил безпеки України за характеристиками їх спроможностей. На наш погляд, проведення планування дій сил безпеки доцільно було б організувати з урахуванням ситуаційних складових кризових ситуацій в Україні.

2. В розділі 4.4 дисертації декларуються інноваційні антикорупційні складові механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України. Однак у змісті розділу не приділено достатньої уваги саме новим інноваційним механізмам.

3. У дисертаційному дослідженні надані пропозиції з удосконалення системи підготовки та перепідготовки персоналу у галузі технічного забезпечення сил безпеки України розглядаються з точки зору підготовки військових фахівців у вищій військових навчальних закладах. На сьогоднішній час в Україні існує і потужна база підготовки у «цивільних» закладах вищої освіти, а тому доцільно було б розглянути і інші альтернативні способи удосконалення системи підготовки персоналу.

4. Дисертаційне дослідження тільки б виграло, якщо б у розділі 5.1 дисертації було наведено досвід підготовки фахівців з технічного забезпечення країн НАТО.

5. В роботі розглядається питання постачань озброєння військової та спеціальної техніки через відповідні державні органи. Однак питання мобілізаційного постачання озброєння, військової та спеціальної техніки в дисертації не проводилось.

Разом з тим, зазначені позиції можуть вважатися дискусійними з погляду авторського підходу до постановки завдань дослідження.

Загальний висновок

Дисертація Єманова Владислава Вікторовича є закінченою, самостійною

науково-дослідною роботою, що виконана на достатньо високому теоретичному рівні, розв'язує конкретну наукову проблему, містить науково-практичні рекомендації, відрізняється певною оригінальністю як у постановці завдань дослідження, так і в інтерпретації отриманих результатів. Теоретичні висновки та практичні рекомендації, викладені в дисертації, носять достовірний характер, аргументовані й можуть бути предметом захисту. Висновки за розділами та загальні висновки до роботи мають єдину логіку викладення та змістовно становлять єдине ціле.

На підставі зазначеного вважаю, що дисертаційна робота Єманова Владислава Вікторовича «Механізми державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових ситуаціях» є закінченою науковою працею та відповідає вимогам пунктів 6-9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, а саме є завершеною самостійною кваліфікованою науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретні наукову проблему, а її автор – Єманов Владислав Вікторович – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25.00.05 – державне управління у сфері державної безпеки та охорони громадського порядку.

Офіційний опонент:

завідувач кафедри національної безпеки, менеджменту та публічного адміністрування Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», доктор наук з державного управління, доцент

ЯРОВОЙ Тихон